

Dosarul nr.2ra-723/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător: R. Berdilo

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători: I. Muruianu, V. Sîrbu, N. Budăi

ÎNCHEIERE

24 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de
Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Olga Onofrei,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Olgăi Onofrei către
Ministerul Justiției, intervenienții accesorii executorul judecătoresc Igor Doroftei,
șeful Serviciului eliberare a actelor de identitate Botanica, mun. Chișinău, Agenția
Servicii Publice, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen
rezonabil a hotărârii judecătorești și compensarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost admis apelul declarat de Ministerul Justiției și apelul declarat de IP, „Agenția
Servicii Publice”, și casată hotărârea din 11 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul
Centru, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă:

La 19 februarie 2019, Olga Onofrei a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției, intervenienții accesorii executorul judecătoresc Igor
Doroftei, șeful Serviciului eliberare a actelor de identitate Botanica, mun. Chișinău,
Agenția Servicii Publice, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în
termen rezonabil a hotărârii judecătorești și compensarea prejudiciului material și
moral.

În motivarea acțiunii, a indicat că, prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun.
Chișinău, nr.2-2264/99 din 05 august 1999, menținută prin decizia irevocabilă a
Curții de Apel al Republicii Moldova din 20 februarie 2002, șeful Secției pașapoarte
și vize Botanica, mun. Chișinău, actualmente Serviciul eliberare a actelor de
identitate Botanica, mun. Chișinău al Agenției Servicii Publice, a fost obligat să-i
permită Olgăi Onofrei să se ocupe cu genul de activitate cu consultații, pregătirea
documentației, formarea și acordarea serviciilor în sistemul de pașapoarte prin
organele de conducere de Stat.

În pofida acestei obligații, începând cu 08 iunie 2013, șeful SEDP Botanica,
mun. Chișinău a ÎS CRIS „Registru”, actualmente Șeful Serviciului eliberare a actelor
de identitate Botanica, mun. Chișinău al Agenției Servicii Publice, refuză să execute

această hotărâre, acțiune ce constituie o sfidare a actului judecătoresc irevocabil în vigoare.

După pronunțarea de către Curtea de Apel a Republicii Moldova a deciziei din 10 februarie 2000, debitorul s-a conformat acestei hotărâri, permițându-i să activeze fără nicio restricție până la 07 iunie 2013.

În rezultatul inacțiunilor debitorului de a executa în continuare benevol hotărârea irevocabilă din 05 august 1999, a solicitat instanței de fond eliberarea titlului executoriu pe dosarul nr.2-2264/99.

Astfel, la 17 iulie 2013, i-a fost eliberat titlul executoriu solicitat, iar prin încheierea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 26 august 2014, titlul executoriu nr.2-2264/99 din 17 iulie 2013 a fost repus în termenul de prezentare spre executare silită.

A înaintat titlul executoriu spre executare silită executorului judecătoresc Igor Doroftei, care, prin încheierea din 07 octombrie 2014, l-a primit spre executare și a intentat procedura de executare, iar acțiunile întreprinse în cadrul procedurii de executare s-au dovedit a fi ineficiente, actul judecătoresc irevocabil din 05 august 1999, nefiind executat integral până în prezent.

Perioada neexecutării actului judecătoresc irevocabil este de 5 ani 7 luni 15 zile de neexecutare (67,5 luni), care s-a scurs din 08 iunie 2013, data neexecutării hotărârii judecătorești din 05 august 1999 și până la 19 februarie 2019, data depunerii prezentei acțiuni, perioadă în care a fost lipsită de dreptul câștigat prin hotărârea irevocabilă din 05 august 1999.

Astfel, a solicitat constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 05 august 1999 pe cauza nr. 2-2264/99, începând cu 08 iunie 2013 până la 19 februarie 2019; încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova a sumei de 99868 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului material (67,5 luni – perioada neexecutării hotărârii x 1480 lei lunar – venitul obținut lunar ca urmare a practicării activității) și încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova a sumei de 50000 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 11 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial acțiunea înaintată de Olga Onofrei. S-a constatat încălcarea dreptului Olgăi Onofrei la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 05 august 1999, pe cauza nr. 2-2264/99, începând cu 08 iunie 2013 până la 19 februarie 2019. S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul Olgăi Onofrei, suma de 10000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. S-au respins ca fiind neîntemeiate pretențiile înaintate de Olga Onofrei cu privire la repararea prejudiciului material în sumă de 99868 de lei și a prejudiciului moral în sumă de 40000 de lei.

La 19 iunie 2019 și la 24 septembrie 2019, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 11 iunie 2019, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea înaintată de Olga Onofrei să fie respinsă integral.

La 02 iulie 2019 și la 01 octombrie 2019, Ministerul Justiției a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 11 iunie 2019, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea înaintată să fie respinsă integral.

La 09 iulie 2019 și la 02 octombrie 2019, Olga Onofrei a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 11 iunie 2019, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea respingerii acțiunii și emiterea unei noi hotărâri în această parte, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de Olga Onofrei a fost respins, s-au admis apelurile declarate de către Ministerul Justiției și Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, s-a casat hotărârea primei instanțe, și s-a pronunțat o hotărâre nouă, prin care acțiunea a fost respinsă.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, în condițiile în care Olga Onofrei nu a întreprins acțiunile impuse de cadrul legal existent, în vederea realizării dreptului său stabilit prin hotărârea judecătorească, de a cărei neexecutare se plânge în fața instanței de judecată, instanța consideră că, în speță, se constată lipsa responsabilității statului (prin organele competente) în neexecutarea hotărârii date.

Astfel, sub acest aspect, Colegiul civil a notat că, la data pronunțării hotărârii a cărei neexecutare se pretinde în prezenta acțiune, era în vigoare Regulamentul cu privire la modul de perfectare și eliberare a actelor de identitate ale Sistemului național de pașapoarte aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.376 din 06 iunie 1995 cu privire la măsurile suplimentare de realizare a sistemului național de pașapoarte.

Hotărârea Guvernului nr.376 din 06 iunie 1995 cu privire la măsurile suplimentare de realizare a sistemului național de pașapoarte, a fost abrogată prin Hotărârea Guvernului nr. 125 din 18 februarie 2013, în vigoare din 07 martie 2013.

Astfel, prin Hotărârea Guvernului nr. 125 din 18 februarie 2013, în vigoare din 07 martie 2013, a fost aprobat Regulamentul privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova.

Apreciind comportamentul reclamantei Olga Onofrei, Colegiul civil a instanței de apel a constatat că aceasta nu a depus diligența necesară în vederea executării hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 05 august 1999, aceasta fiind responsabilă de neexecutarea hotărârii date. Or, începând cu data de 07 martie 2013 - data intrării în vigoare a Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.125 din 18 februarie 2013, Olga Onofrei urma să-și ajusteze activitatea conform noului cadru legal și anume: să acționeze în calitate de reprezentant împuternicit prin procură autentificată de notar sau de alte persoane abilitate prin lege conform pct. 104 din Regulamentul privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova.

Ca urmare, instanța de apel a constatat lipsa încălcării dreptului Olgăi Onofrei la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 05 august 1999 și astfel, a apreciat ca fiind neîntemeiată concluzia primei instanțe în acest sens.

La 02.03.2020, Olga Onofrei a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului a indicat că consideră actul judecătoresc de dispoziție din 28.11.2019, emis de către instanța de apel, ca fiind unul vădit ilegal, nemotivat și abuziv, cu caracter coruptiv, în motivarea căruia, conștient și cu rea-credință, au fost înscrise date vădit false, inventate de către instanță, care au atins scopul scontat de emiteră a unei decizii oficiale ilegale.

Temei pentru înaintarea prezentului recurs constituie prevederile art.432 (2) a), c), (4) Cod de procedură civilă - normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat de către instanța de apel, și anume : a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; c) a interpretat în mod eronat legea; încălcările au dus la soluționarea greșită a cauzei, iar aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Decizia pronunțată în apel nu corespunde rigorilor art.390 Cod de procedură civilă, nu conține lămuririle tuturor participanților la procesul în apel; motivele cererilor de apel, a noilor probe; motivele concluziilor instanței de apel și referirea la legea guvernantă; concluziile instanței de apel în urma examinării apelului; la respingerea apelului, instanța de apel era obligată să indice în decizie motivele respingerii.

Astfel, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

La 04.05.2020, IP „Agenția Servicii Publice” a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat ca recursul să fie declarat inadmisibil.

La 02.06.2020, Olga Onofrei a depus recurs suplimentar, prin care a invocat cerințe similare celor din recursul inițial.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 28 noiembrie 2019 și comunicată participanților la proces la 28 decembrie 2019 (f. d. 84, vol. II), iar recursul a fost declarat la 02 martie 2020. Date despre recepționarea deciziei contestate la materialele dosarului lipsesc, astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în termen.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Olga Onofrei, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Olga Onofrei, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de către Olga Onofrei.

Astfel, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios

Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Olga Onofrei.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru